

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

A m. kir. adóhivatalok szervezete.

A szatmári m. kir. adóhivatalnál előfordult esetből kifolyólag elhangzott pro és contra nyilatkozatok adóhivatali szolgálatunknak sok olyan ferdeségeit és köztük olyan igazságtalanságait hoztak felszínre, a melyeknek némelyikével érdemes még egyszer foglalkozni.

Évek hosszú során hallom ismételni, hogy az adóhivataloknál az ellenőrzés lanyha, mert az ellenőr, a kinek ez a kötelessége, függő helyzetében és az adótárnoknak érzékenykedése folytán másképp alig tud eljárni. . . Aláírom, mert az emberi vérmérséklet különböző s némelyik fiatal ellenőr főtisztsége kezdetén nagyon is mohón kap a §-adta jogaihoz.

Hogy valakit nap-nap mellett egy *alája rendelt* tisztviselő számoltasson, az csak a minden ízében elavult intézményeken nyugvó adóhivatal mai szervezetében lehetséges. Unikum vagyunk mi mindenben, a mi rossz; miért ne lehetnék ebben is azok? Állítom, a ki nem perspektívából nézem szolgálatunknak minden mozzanatát: hogyha bajok előfordulnak, még sem a most mondottakban találják eredetüket.

Az állam szükségletei és ebből kifolyólag követelése a közelmúltban roppant meghatványozódtak. Az adóhivatalokra olyan terhek és funkciók ruháztattak, melyek őket a szoros pénztári szolgálatból fontos adminisztráló hivatallá tették. De mert minden tette szorosan kapcsolatos az állam éltető erejével: a pénzzel, természetesen a pénzforgalom is megsokszorozódott.

Más tisztviselők, a kiket a sors nem sodort pénztári szolgálatra, ha a senkitől nem zavart napi szolgálat szabott ideje véget ért, fáradalmaikat nem csak hogy kiszórakozhatták, hanem régen visszatértek övéik körébe, a mikor mi gyakran este 8—9 órakor is lázasan küzdünk a napi-eredmény összeállításán. Mert nekünk egy fillér differencia miatt nem szabad annak kiderítése előtt távozni.

Érezzük, tudjuk szolgálatunknak ezt a kirívó hátrányát és mert mi is igyekszünk pihenőre térni, az izgatott keresgélés azt a csekély erőt is felemészti, a mit a rendes napi hajsza megkimélt. Ha aztán az utolsó tollvonással is végeztünk és a pénzfölösleg elhelyezendő, bizony-bizony nem igen fog ellenőr akadni, a ki annak darabról-darabra való felolvasása által a munkát elől kezdeni óhajtaná. A rovancsoló biztos esete egészen más. Neki egyenes mandátuma a *vizsgálat*. Zaklatástól menten kész munkával áll szemben, ezért figyelme mindenre ki kell, hogy terjedjen.

Schnébli Károly pénzügyi segédtitkár ur egy előbbi cikkemre hivatkozva, megcáfolni igyekezett azt az állítást, hogy *alapos* rovancsolást csakis pénztári szolgálatban szerzett hosszas praxis után lehet. Érve az, hogy Szatmáron több olyan rovancsoló-biztos megfordult, a ki az adóhivatalnál is szolgált és a hiány még sem lett felderítve.

Engedelmet kérek. Annak a gyatra bűnnek felderítéséhez a pontosságon kívül a szakértelemnek semmi köze sem volt. A véletlennek miféle közbe játszása kellett ahhoz, hogy évek hosszú során azok az aranytekercesek közül a próbaolvasások alkalmából mindig csak a valódiak kerültek felbontásra. Vizsgálat próbaolvasásokat nem ismer s ha ez különösen az aranytekercesekkel mégis megtörtént, a fel nem bontottakkal szemben elég lett volna azoknak egyszerű kézbevitelök, hogy a nagy sulykülönbség azonnal feltűnjön.

Ezt egy régi pénztári tisztviselő el nem mulasztotta volna, mert azokat a szatmári rovancsoló-biztos urakat, kiknek adóhivatali szolgálatuk csak jövőjüknek ugyszólva küszöbül szolgálhatott, ilyeneknek nem tekinthetem.

Annak a tisztviselőnek, a ki egy pénztárnál minden eshetőséggel szemben gyorsan tisztába tud jönni, a ranglistát egészen a pénztárnok-ságig végig kell elsőbbséggel járnia. Ilyen adóhivatali tisztviselőre gondoltam, a mikor állítottam, hogy alaposan rovancsolni csakis egyedül az adóhivatalnál szolgált tisztviselő lehet képes.

A szatmári sikkasztásnak meg vannak a maga áldozatai. Egyik az ellenőr, a másik, a ki két napig az ellenőrt helyettesítette. Mindkettő intakt a visszaélésben. Amaz «*vétkes*», mert fegyvertársának visszaélését, a kivel a szolgálat keserveit megosztotta, nem vette észre. Tehát ugyan azt követte el, illetve ugyan azt nem tette, a mit az évek hosszú során megtartott rovincsolás. De míg őt az együttsszolgálatból támadt összeszokás, mondjuk megtévesztette, addig a megejtett rovincsolásoknak direkt célja a kezelés tisztaságának megállapítása volt. Miért kell tehát csak egyedül az ellenőrnek áldozatul esni, tojásnak tojáshoz hasonló *mulasztásért*?

Hogy valaki bizonyos bűnök elkövetéseért lakoljon, az igazság úgy hozza magával, az emberi elme csak úgy tud belenyugodni, ha a kit büntetünk, abban tettleg részes is, esetleg állásánál fogva köteles lett volna azt megakadályozni és mert ezt nem tette, anyagi vagy egyéb károk és hátrányok keletkeztek.

Ha ezt a tételt elfogadjuk, mert el kell fogadnunk, hol van az igazság akkor, midőn a megtorló intézkedés még az ellenőrrel szemben használt szigoron is túl menve, ugyanazon elbánás alá vonja azt a tisztviselőt is, a ki az adótárnok távozása miatt az ellenőri teendőket és így az ellenzár kulcsait is két napra átvette?

Tény az, hogy az adótárnoknak két napra tervezett szabadsága alkalmából megtartott pénztári átadáskor a hiány már meg volt. Tény továbbá az is, hogy ezen két nap alatt hűtlenség és anyagi kár nem keletkezett, hanem csak megisméltódott a többször megtörtént eset. Ha az a két napra ellenőrt helyettesítő tisztviselő szerencsésebb lesz a többiekénél és a hiányra az átvétel percében s nem két nap múltán jön rá, biztosan elismerésben részesül, míg most az a két napi késedelem miatt, habár ellenőrzése alatt egy fillér sem veszett el, a megtorló igazság ezen tisztviselőnek összes vagyonkájára rá teszi kezét s még boldognak érezheti magát, ha ezzel beéri.

Ezen visszás állapotok továbbra fenn nem tarthatók. Ugy a pénzkezelést, mint az összes ellenőrzést át kell formálni. Ma az adótárnok a pénzkezelés mellett a hivatal vezetésére képtelen. A kettő egymás mellett meg nem férhet. A legfőbb ellenőrzést, melynek következményeiben a rovincsoló-biztosok is osztozzanak, át kell adni az adótárnok, mint hivatal főnök kezébe. A pénzkezelést teljesítse a mai ellenőr és a mennyiben naplószerű számadást nem érint, mondassák ki az egész ügymenetre a közvetlen személyes felelősség, mert szolgálatunknak az a legnagyobb

átka, hogy egy hivatalnál 15—20 tisztviselő a két főbiztos nevében közvetlen felelősség nélkül végzi dolgát, mi az ambíció és a kötelesség pontos teljesítésének a legnagyobb kerékkötője.

Turóczy Gyula
m. kir. adótárnok.

Batthyány Tivadar gróf beszéde.

Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületének» folyó hó 8-án tartott rendes évi közgyűléséről, tekintettel arra, hogy lapunkat a következő nap reggelén már lezárni kellett, az idő rövidsége miatt nem adhattunk oly részletes tudósítást, a mint azt szeretettük volna. De különösen nem állott módunkban Batthyány Tivadarnak igazán lelkes beszédét legalább bővebb kivonatban adni, már pedig ez a beszéd megérdemli, hogy az Országos Egyesület hivatalos lapjában megörökítve legyen.

Ezt akarjuk elérni azáltal, hogy e beszédet ezuttal szószerint közreadjuk.

Batthyány Tivadar gróf elnök, miután a legmelegebb szavakban üdvözölte a közgyűlést, első sorban a szegedi congressusra utalt. Majd folytatta:

«Ott vonult fel a magyar állam alkalmazottainak összessége, és az ezeröttszáz ember, a ki részben egyénenként, részben pedig mások képviseletében megjelent, elmondhatta, hogy az állami tisztviselők óriási többségét képviselte és igazolta egyuttal ez az akció azt is, hogy az egyesületet nem önző érdek, hanem az összes tisztviselői kar érdeke vezérli. (Eljenzés.) A szegedi programpont az az iránytű, a mely megmutatja, hogy a tisztviselői kar érdeke szempontjából mire kell törekedni. Bizonyos azonban az, hogy valamint az óriási ugrás, néha sikerre vezet, de legtöbbször veszélylyel is jár. A régi mondás szerint, a ki sokat markol, keveset szorít. Epen azért úgy fogom fel a szegedi programot, hogy, habár az abban foglaltak azok, a melyek a végső célt megjelölik, mégis csak néhány év múlva lehet azt elérni és nem egyszerre és pedig azért, mert a magyar állam pénzügyei ezt meg nem bírják. (Ellentmondások.) Kötelességem ezt kijelenteni, t. uraim, ha nem is népszerű ez a kijelentés, de nekünk azt a meleg érdeklődést, a mely úgy a hazafias sajtóban, mint a magyar közvéleményben törekvéseinkkel szemben megnyilvánult, nem szabad kockára tennünk azzal, hogy mindent egyszerre követelünk, hanem lépésről-lépésre, fokról-fokra kell előrehaladnunk. (Élénk eljenzés.) Mint fontos momentumra, rá kell mutatnunk arra a tényre, hogy a közoktatásügyi minster felvette az idej költségvetésbe az internátus felállítására szükséges költséget. (Felkiáltások: Éljen Apponyi!)

A másik dolog, a mire utalnom kell az, hogy már a múlt évi költségvetésben megkezdődött a státuszrendezés, van annak folytatása az idej költségvetésben is bizonyos relációkra nézve, sajnos, de itt egy kis visszaesést tapasztalunk, a mire az igazgató-választmány a jelentésben rá is mutat. Epen azért szükségesnek tartom, hogy tanácskozásaink során kifejezést adjunk azon óhajításunknak, hogy a státuszrendezés gyorsabban haladjon, mert minél lassabb a haladás, annál inkább fog előtérbe lépni az a követelésünk, hogy az automatikus előléptetés az egész vonalon meg legyen (Élénk eljenzés.)

Egy további kérdés talán még aktuálisabb: a lakbér kérdése. Ugy a vidéken, mint a fővárosban a lakbérviszonyok már annyira tarthatatlanok, hogy itt a legsürgősebb segítségre van szükség, mert különben elveszünk. (Élénk helyeslés.) Szükségünk van továbbá, elsősorban a kenyér mellett a jogra is (élénk helyeslés), és ezért meg kell kívánnunk a törvényhozástól, hogy egy a XX. század felfogásának megfelelő szolgálati pragmatika mielőbb megalkottassék. (Élénk helyeslés.) Ezt akarjuk, kívánjuk, sőt merem állítani, hogy követeljük is. (Élénk helyeslés.) Csakis e mellett lesz erőnk és módunk, hogy megbirkózhassunk azokkal a küzdelmekkel, a melyek előttünk állanak, csakis így teremthetünk meg egy megerősödött tisztviselői

kart, a melyre az állam érdeke szempontjából is annyira szükség van. (Igaz! Ugy van!)

Arra kérem még önöket t. uraim, hogy bárki álljon is az egyesület élén, adják meg neki azt a módot, hogy az állami tisztikar összességének, valamennyinek a nevében beszélhessen. Tömörüljünk minél nagyobb számban, mert minél nagyobb a számunk, annál nagyobb az erőnk. (Élénk helyeslés.) Hogy pedig egy ilyen nagy mozgalmat céltudatosan lehessen vezetni, ehhez még egy kell, a mit annak idején Montecucolli is annyit hangoztatott: és az a pénz. Abba a helyzetbe kell tehát hozni az egyesületet, hogy oly jövedelmek folyjanak be a tagdíjakból, hogy ezt az akciót az egész vonalon állandóan folytathassuk, hogy minden tagnak lapot adhassunk. Ezért foglalkozott a választmány a tagdíjak emelésével, és az alapszabályok módosítása alkalmával a progressív tagsági-díjat fogja javaslatba hozni.

A tárgyalás módozatára nézve azt ajánlja a közgyűlésnek, hogy a tárgysorozat negyedik pontjában, a mely a tisztviselői lakberek felemelésére vonatkozik, terjeszkedjék ki a közgyűlés nemcsak erre, hanem mindazon kérdésekre, a melyek a tisztviselőnek jog- és kenyérkérdéseit érintik. Az igazgató-választmánynak is van erre vonatkozólag indítványa, a mely főleg a szolgálati-pragmatikára irányul, a melyet szükségesnek tart a törvényhozás figyelmébe ajánlani akkor, a mikor látja, hogy a törvényhozás most a nép széles rétegeit akarja belevonni az alkotmány sáncaiba. Ily körülmények között a tisztviselőnek is meg kell adni azt a jogot, hogy meggyőződését a legjobb belátása szerint gyakorolhassa. (Élénk helyeslés.)

A mi a lakbér kérdését illeti, — ugymond — érti a tisztviselői kar igazgatóit. (Felkiáltások: Semmi sem történt még eddig!) Tessék elhinni, ha tőlem függött volna, már történt volna! (Taps.) Megtörtént, hogy Ausztria erős rohamléptekben szorgalmazza a hadsereg tisztikarának és legénységének illetményfelemelését. Socialis szempontból teljesen méltányolom, hogy a katonatiszteknek is adjunk meg minél nagyobb fizetést, de ennek egy előfeltétele van, a mit hangoztattam ismételtelen ugy a sajtóban, mint a képviselőházban, hogy ezzel szemben egyenlő mértékben mérjük az állam alkalmazottainak is. (Élénk helyeslés.) Eltekintek attól, hogy a katonatisztek, szemben az állami tisztviselőkkel, mily előnyöket élveznek. Ők nyugtájukra bélyeget nem tesznek, állami adót nem fizetnek, az állami tisztviselő fizet. A polgári tisztviselő a családját a maga gázsijából fizeti, a katonatisztnak legényt ad az állam. (Élénk tetszés és taps.)

Ilyen viszonyok közt talán a legkisebb kívánság, ha azt mondjuk, hogy az állami tisztviselőkkel szemben is egyenlő mértékkel kell elbánni. Mert nem volt igaza a közös hadügyminiszernek és nagyon tévedett, a mikor azt állította, hogy a magyar állam a maga alkalmazottairól már fényesen gondoskodott. (Felkiáltások: Az osztrák igen!) Nagyon helyesen jegyzik meg a tisztelt urak, hogy az osztrák állam a maga óriási gazdagságával fényesen gondoskodik tisztviselőiről. A mikor azonban azt látjuk, hogy a magyar lakbér és az osztrák aktivitási pótlék között 8 millió korona esik az osztrákok javára és a magyarok kárára, akkor a mi tisztviselői karunk fényes kielégítéséről beszélni alig lehet. (Élénk helyeslés.) Ha tehát elismerjük annak a méltányosságát, hogy a katonatisztek fizetését is emelni kell, adják meg akkor nekünk a lakbéremelést oly mértékben, a mint azt Szegeden kívántuk, adjanak legalább annyit, mint a mennyit az államvasutasoknak megadott. (Élénk helyeslés.)

Mint hogy tisztelt uraim, sok tekintetben sürgős intézkedés volna megteendő, szükséges bizonyos fokot a sürgősség tekintetében megállapítani és azért utalok itt elsősorban a lakéspénzek rendezésére, (Élénk helyeslés.) a státus rendezésére és arra a gondoskodásra azon szegény állami tisztviselők szempontjából, a kiket az Isten nagyszámu családtagokkal áldott meg. Mindezen okoknál fogva az egyesület igazgató-választmánya két indítvánnyal járul a közgyűlés elé. (Éljenzés és taps.)

Az igazgató-választmány két indítványa a bevezető megokolással így szól:

Az állami tisztviselők 1907. évi szeptember hó 22. és 23. napján tartott szegedi országos congressusukon emlékiratba foglalták azokat a kívánságokat, a melyeknek tel-

jesítése anyagi és erkölcsi helyzetük javítása szempontjából immár elodázhatatlan. E memorandumot a magyar királyi kormánynak át is nyújtották. A szegedi országos congressus óta immár fél év telt el és a most jelzett memorandumban foglalt kívánságok s köztük a legsürgősebb, vagyis a lakbérnek legalább is az államvasuti alkalmazottak lakbéréivel egyenlő magasságra emelése eddig még részben sem valósult meg, sőt a statusrendezésnek az 1907. évi költségvetési törvényben megkezdett akciója határozottan visszaesést mutat, a szolgálati pragmatika ügye pedig csigalassúsággal halad. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete ismeri az állami tisztviselők közjogi helyzetéből folyó kötelességeket és működésében a kormány iránt való teljes bizalom alapján áll. E kötelesség, illetve bizalom sem tartható vissza attól, hogy szavát föl ne emelje akkor, midőn anyagi és erkölcsi sérelmeinek orvoslásában a segítő kéz közeledését nem látja, holott más helyről napról-napra komolyabb alakot ölt az a szándék, hogy a katonatisztek fizetése fölemeltesék s hitelviszonyaik is megfelelően rendeztessenek. Számadatokkal mutatható ki, hogy a katonatisztek összilletményei a polgári alkalmazottak összilletményeit máris jelentékenyen meghaladják. Ha a katonatisztek fizetésének fölemelése ennek dacára megokolt, ugy még jogosabb az a kívánság, hogy az állami tisztviselők anyagi sérelmei is legalább egyidejűleg orvosoltassanak s különösen és föltétlenül fölemeitessenek az eddig is elégtelen lakéspénzek, melyek a folytonosan emelkedő lakásuzsora miatt immár tarthatatlanok s mely lakéspénzek nemcsak a katonatisztek lakéspénzeinél aránytalanul csekélyebbek, de az államvasuti tisztviselők lakéspénzeinél is jóval kisebbek. Ily körülmények között az állami tisztviselők országos közgyűlése

I. Utasítsa az igazgató-választmányt, hogy intézzen feliratot a képviselőházhoz az iránt, hogy:

a) a szegedi congressus memorandumában foglalt kérelmek mielőtt teljesítenek;

b) a státusrendezés gyorsabb tempóban eszközöltessék;

c) az állami tisztviselők lakéspénze a szegedi congressus emlékiratában kért terjedelemben már a folyó évre fölemeltesék és ezzel kapcsolatban a családi pótlékok rendszeresítése iránt is megfelelő intézkedés történjék.

II. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi képviselőház, nyilván okulva a közelmúlt idők tapasztalatain, az állami tisztviselők szolgálati pragmatikájának törvénybe iktatását a mostani országgyűlés által a sürgősen megvalósítandó feladatok közé sorozta, tekintve továbbá, hogy a jelenlegi képviselők nagy többsége programbeszédjében kötelező ígéretet egy, az állami tisztviselők jogait és kötelességeit a modern jogállam követelményei szerint körülíró pragmatika törvényalkotása, illetőleg megszavazása iránt, végül tekintettel arra, hogy egy ily törvény alkotása a jelenlegi kormánynak a királyi trónbeszédben is fölvetett sarkalatos pontja; az állami tisztviselői kar szegedi congressusának a képviselők birtokában levő emlékirata pedig részletesen ismerteti az irányelveket, a melyekben ily pragmatikának egy modern jogállamban felépülnie kell: a jelenlegi képviselőháztól egy, az említett irányelveken nyugvó szolgálati pragmatikának még az 1908. év folyamán leendő törvénybe iktatását bizalommal várja.

A mi körünkből.

A m. kir. adóhivatali tisztviselők legutóbbi mozgalma, bármilyen *egyértelműnek* látszott is, sokakban alapos kételyt támasztott az iránt, vajjon kellett-e minden áron külön egyesületet alakítani? A mozgalom során az elkeseredés sokakat hallgatásra készített. Nem akarták az összhangot zavarni. Magán az országos congressuson is voltak, a kik felszólalni akartak: de nem engedték szóhoz jutni.

Azóta hetek multak el és ma már egymásután kezd újból felszínre kerülni a kérdés: helyes dolog volt-e mindaz, a mi a congressuson történt?

Létay László, temesvári m. kir. adótárnok, az 1906. évi congressus és később a 15-ös bizottság elnöke, szintén azok között van, a kik szükségét érzik annak, hogy a mai

tarthatatlan helyzetet szóvá tegyék. Felszólal, habár szegény kartársunkat a legutóbbi időben sok csapás és még több szomorúság érte családjában és keserűség a hivatalban. Pedig 30 évet meghaladó hűséges szolgálata van, a mely idő alatt minden idejét és tehetséget a hivatalnak szentelte . . .

«Adóhivatali tisztviselőtársaim között — így ír Létay — nagy az elkéseregés. Maga a mozgalom is oly mérvű volt, hogy azt megakadályozni, vagy csak helyes mederbe terelni, lehetetlennek látszott . . . Azt a mély hallgatást, a mely most észlelhető, a kínos várakozás szülte és teljes eredménytelenség esetén újból ki fog törni, még nagyobb erővel.

Oly hangok hallatszanak, melyek nem csak a passiv resistenciát ajánlják, hanem azt is, hogy a ki csak teheti, vagy máshol megtudja keresni a kenyerét, esetleg van miből élnie, — hagyja itt a szolgálatot . . . Hát biz ez az állapot szomorú, kétségbe ejtő.

Magam részéről a dolgok folyamatát lelki nyugalommal szemlélem s nem szólok bele. Leginkább azért nem, mert az «Adóhivatali Tisztviselők Országos Egyesülete» megalakításának szükségességét semmiképp sem tudom megérteni. Annyira nem, hogy a *számvevőségi* congressusának azt a határozatát, hogy érdekeik képviselését Országos Egyesületünk kebelében alakítandó számvevőségi szakosztályra bizzák, — a *szó szoros értelmében irigylem*. Ez lett volna az én ideám is és azt kellett volna, vagy *kellene még ma is*, megcselekedni. Még jó, hogy a congressusra nem mehettem, mert e nézetemnek a magam megnyugtására hangot kellett volna adnom, pedig a dissonantiát ki kellett kerülni.

Hogy kartársaim velem, — helyesebben az én működésemmel nem voltak megelégedve, — nem bánt. Hogy a bizottságba nem választottak be, annak örvendek. Nem is tudnék megfelelni a megválasztásom által reám háramlott kötelezettségnek.

En a nyilvános szereplést nem kerestem, a feltűnési vágy engem nem bánt. A 15-ös bizottságba, meg az 1906. évi congressus elnökségébe is beleerőszakoltak. Úgyünk előbbre vitelét tollal, a mennyiben itt az író asztal mellett tehetem, — ha kikerülök a családi és hivatali csáyából, ismét szolgálni fogom. De csak és kizárólag az «Állami Tisztviselők Lapjában», mint a melyet erre egyedül tartok illetékesnek s már most kérem ezen lap szerkesztőjét, hogy alkalom adtán nekem erre teret adni sziveskedjék. Ugy vagyok meggyőződve, hogy kartársaim is csak végeleseredésükben kerestek más utat, azért, hogy eddig sikert felmutatnunk nem sikerült.

Hiszem és vallom, hogy ez is csak ideig-óráig tart s majd a jobb belátás győz.»

*

Nem egyszer, de számtalanszor figyelmeztettük tisztviselőtársainkat, hogy midőn a saját szakmakörükben dolgozó tisztviselőtársaik anyagi helyzetéről írnak, kerüljék óvatosan a más szakmabeliekkel való összehasonlítást, mert ez az összehasonlítás mindannyiszor félreértést, esetleg keserűséget idéz elő.

Ujabbban a *számvevőségi* tisztviselők helyzete az, a melyre egyik-másik brans hivatkozni szeret. Eltekintve attól, hogy a számvevőségi tisztviselők helyzete épen nem irigylésre méltó, az ezen szakmára való hivatkozás úgy tűnhet fel azok előtt, a kik a viszonyokat nem mindenben ismerik, mintha a számvevőségi ki tudja, milyen elégedett, boldog helyzetben volnának!

Az is igaz, hogy az ilyen hivatkozás, vagy két bransnak egymással való összehasonlítása semmiféle utógondolattal, vagy plane irigységgel nem történik. Az egyik csak az ő helyzetének tarthatatlanságát akarja bizonyítani, a nélkül, hogy a másiktól azt, a mi je van, irigyelné. De ha már tudjuk, hogy az ilyen összehasonlítás kellemetlen félreértésekre ad okot, bizony akkor járunk el helyesen, ha ezt nem cselekszük.

Irjuk pedig mindezt azért, mert legutóbb is a postások egy circulárjukban hivatkoztak az adóhivataliakra és azt

sürgették, hogy náluk is rendeztessék a status ügy, mint azt az adóhivataliakra nézve ígérték. Mi tisztában vagyunk azzal, hogy a postásoknak eszük-ágában sem volt ezzel irigységüknek kifejezést adni. Tudják, hogy az egész hivatkozás egy ártatlan argumentum, a melyet a maguk javára fordítottak, jó akarattal, minden rossz szándék nélkül . . .

És az adóhivataliak mégis rossz néven vették és egy napilapban tiltakoztak a rájuk való hivatkozás ellen. Ilyen értelmű felszólalás hozzánk is be lett küldve, de mi félretettük azt, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy az egész dolog sokkal ártatlanabb, hogysen e miatt hírlapi cikkeket kellene írni.

Hogy mégis szóvá tettük, ez azért van, mert kérni akarjuk kartársainkat, ne adjanak ezentul okot a félreértésekre és kerüljenek mindennemű hivatkozást, a más bransbeliek helyzetére vonatkozólag. Kiméljük az emberi érzékenységet és mellőzzük mindazokat a dolgokat, a melyek közöttünk félreértést idézhetnek elő.

*

Általános a panasz és Stassiák Jenő ezt az Országos Egyesület legutóbbi közgyűlésén szóvá is tette, hogy t. i. a magasabb rangú tisztviselők valósággal tüntetőleg maradnak távol mindennemű tisztviselői mozgalomtól. Pedig elvárhattuk volna, hogy legalább az évi közgyűlésen jelenjenek meg, mintegy példát adva kisebb rangú tisztviselőtársainknak, hogy a testület érdekében kifejtett működésben egy szívvel-lélekkel össze kell tartani, kicsinek nagynak egyaránt . . .

De a kik nem voltak ott, azok a magasabb rangúak voltak. Pedig ez kötelességük volna, állásuknál és hivatásuknál fogva is. Annál nagyobb örömmel láttuk közöttünk azokat, a kik tisztviselőtársaik sorsa iránt igazán nemes érdeklődéssel viseltetnek és ha kell, ezek érdekében szóval is, tettel is, sikra szállanak.

Ott láttuk az Orsz. Egyesület közgyűlésén *Benedek Sándoron* kívül *Halász Ferenc* kultusministeri osztálytanácsost és *Kosinszky Viktor*, az aradi kör elnökét; ott volt sorainkban *Ballai Lajos* dr. ministeri tanácsos, *Hegyes-halmy Lajos* dr. kereskedelmi ministeri osztálytanácsos, *László Pál* kir. tanácsos pénzügyigazgató, *Mocsári Béla* pénzügyministeri osztálytanácsos, *Robel Román* és *Hank Gyula* pénzügyi tanácsosok, *Fekete Benő* kir. tanácsos, adófelügyelő helyettes; Szegedről ott volt *Somlyódy István* járásbíró a szegedi kör alelnöke és *Kőrösi Lajos*, az ottani kör ügyvezető alelnöke . . . stb. stb.

Szóval: a jók java ott volt közöttünk . . .

Hanem aztán a postások, azok ugyancsak kitétek magukért. Fönn a karzaton annyi női fej volt látható, a mennyi ritkán disziti a karzatot. Azt meg kell hagyni a postásoknak, hogy náluk a társulási szellem, az egyesületi élet után való vágyódás, a legszebben van kifejlődve. A többi szakmakör példát vehetne arról a nemes buzgóságról, a melylyel az Országos Egyesület működését elősegítik. A felszólalók között is több postás szerepelt, a miről egyébként lapunk legutóbbi számában már le-számoltunk.

Egyesületi élet.

× *A Magyar Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* az elmúlt héten tartotta évi rendes közgyűlését dr. Kostka I. Antal ministeri tanácsos, alelnök elnöklésével, a ki megnyitó beszédében sajnálattal tudatta, hogy *Rakovszky István*, az egyesület elnökét, betegsége gátolja a közgyűlés vezetésében. Ezután bemutatták az évi jelentést, a mely szerint az egyesület pénztárkezelési eredménye tavaly kivételesen 7060 korona deficitel zárult. Ez a hiány azonban, ha az első pillanatra aggályosnak látszik is, nem nagy jelentőségű, mert jórészt olyan rendkívüli kiadások okozták, a melyek egyhamar ismétlődni nem fognak. Előre nem látott nagy veszteség érte például az egyesületet a színházi bérleteknél, a minek magyarázata egyrészt az, hogy a m. kir. opera és a nemzeti színház megvonták az eddigi bérleti kedvezményt, másrészt az, hogy egyik-másik színháznak annyira gyenge volt a repertoárja, hogy sokszor heteken át alig

kelt el a jegyek fele, sokszor harmada. Nagy tulkiadást okozott az egyesületi ház helyreállítási költsége is. Ugyancsak tetemes tulkiadást a tavalyi abnormális tél. Ezek és hasonló átmeneti kiadások okozták a deficitet, azonban biztos kilátás van arra, hogy jövőre nemcsak hiány nem lesz, de sikerülni fog, mint az előző években, fölösleget is biztosítani. A tagok száma ezidőszereint összesen 2140. Az egyesület belső élete mit sem veszített elevenségéből, kedélyességéből. Az egyesület könyvtára 270 kötettel szaporodott s jelenleg az állomány 16,565 kötetre rug. Az özvegy- és árvasegélyalap 142,168 korona 60 fillér vagyonnal zárult. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a számadásokat jóváhagyta s a tisztikarnak köszönetet szavazott. Végül megejtették a tisztújítást; ennek eredményét azonban csak a legközelebbi napokban fogják közzétenni.

× *A Magyar Postás Casino* f. hó 29-én tartja rendes évi közgyűlését. A casino választmánya felvette ezen közgyűlés tárgysorozatába a posta-távirida tisztviselők status-rendezési kérvényét is, melyet a képviselőház elé juttatnak.

× *Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületének»* szegedi köre e hó elején tartotta évi rendes közgyűlését Homor István elnöke alatt. Az évi jelentés kapcsán Striegl József ügyvezető-alelnök többnemű előterjesztést tett. Nevezetesen bejelentette, hogy a kör abbeli törekvése, mely szerint a szegedi vasutas fogyasztási szövetkezetbe beléphessenek, sikerre nem vezetett, mert a kereskedelmi miniszter ezt nem engedte meg. A lakbér-kérvény eddig elintézetlen maradt. Van azonban kilátás rá, hogy az idén megkapják az emelést a szegediek. De azért újból kérvényt adnak be. Szóba került a katonatisztek fizetésének emelése. Határozatba ment, hogy kéressék fel az Országos Egyesület aziránt, hogy nyujtson be kérvényt a képviselőházhoz, miként előbb az állami tisztviselők kívánalmait teljesítesse és csak azután kerüljenek sorra a katonatisztek. A központhoz megkeresést intéznek aziránt, hogy f. évi augusztus elejére hívjon össze rendkívüli congressust, mert nincs remény arra, hogy a tisztviselők fizetésjavítása az 1909. évi költségvetés keretén belül megoldatik. Egy tagnak azt az indítványát, mely szerint forduljanak a királyhoz: «válasszon az a két gyermek között», elfogadták azzal, hogy erre az Országos Egyesületet kérik fel. Striegl József eddigi ügyvezető-alelnök visszalépve, helyébe megválasztották Körösi Lajos pénzügyi titkárt. Jegyző lett Wolf István. Pénztárnok: Devics István sőtárnok. A választmány Száva Péter pénzügyi számvizsgáló, Devald Jenő és Striegl József tanár tagokkal bővült.

× *Az osztrák-magyar tisztviselő-egylet* pozsonyi takarékos és előleg-társulata f. hó 21-én tartja ezidei XLIII-ik rendes évi közgyűlését, Pozsonyban. — Ugyancsak közgyűlését tartja f. hó 22-én *Nagyszébenben*, az ottani takarékos és előleg-társulat.

× *Az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egylet* f. évi április 25-én tartja ez idei rendes évi közgyűlését, (a XLIII-ikat). Az erre vonatkozó hirdetmény lapunk mai számában olvasható.

Apróságok.

Mikor az Országos Egyesület legutóbbi közgyűlésén egymásra licitáltak a postai, pénzügyi, számvetőségi, bírósági és adóhivatali kartársak nagy, nagyobb és legnagyobb sérelmeikkel, odafordul egy kartársunk a melléte ülő Ballai Lajos dr. min. tanácsoshoz e kérdéssel:

— Méltóságos uram, tetszik tudni, hogy *mi a különbség* egy lipótvárosi jour és a mi közgyűlésünk között?

— Biz én hirtelen nem tudom...

— Tehát az a különbség, hogy *ott* arra törekszik mindenki, hogy a másiknál gazdagabbnak lássék, *itt* meg arra, hogy a másiknál ő látszassék nyomorultabbnak!

*

Lord *Choten*, a kiváló angol miniszter, megköszönni ment királyához a kinevezését. Tudvalévő azonban, hogy az udvari szigorú etikett-szabályok nem engedik meg, hogy valaki bevigye a sétatálcáját. Ugyde a lord sánta volt, neki nélkülözhetlen vala a botja.

A teremőr szigorúan rászól:

— Sir! a felség elé *így* nem mehet!

— Ostoba! — szölt rá a lord — engem a király nem *a lábam*, hanem *a fejem* miatt hitt meg miniszternek.

*

Egy tisztviselőkből álló küldöttség tisztelgett Wekerle Sándor dr. miniszterelnöknel. A mint a tisztelgésnek vége volt és a küldöttség lefelé haladt a puha szőnyeggel ellátott lépcsőkön, megszólalt a küldöttség szónoka:

— Ide is hiába jöttünk...

A többi csodálkozva kérde: hogy értsék ezt a kijelentést, a mikor a miniszterelnök határozottan kijelentette, hogy a kérelmet teljesíti!

— Hát ugy, volt a kéredezett válasza, mert mi is az egyszeri özvegy asszony sorsára jutunk. Ennek az özvegynek megígérte ugyanis Wekerle, hogy kész örömmel teljesíti kérését...

És az özvegy, hallva Wekerle ígéretét, keserves sírásra fakadt. A miniszter csodálkozva kérdezi: vajjon nem érette-e őt félre?

— Nem, felelt az özvegy. Én megértettem minden szavát. Épen azért sírok, mert azt mondják, hogy holt bizonyos, ha excellenciád valamit megígér, annak épen az ellenkezője szokott megtörténni...

VEGYES.

* **A pénzügyi kezelési tisztviselők statusviszonyainak** rendezését, a mint az tudva van, nemcsak a szegedi congressus, de Országos Egyesületünk legutóbbi közgyűlése is sürgette abban a kérvényben, a mely a képviselőházhoz be lesz nyujtva. Hogy mily szomorú igazán a pénzügyi kezelő-személyzet helyzete, az kiviláglik *Csikós József*, pénzügyi irodavezetőnek hozzánk intézett leveléből, a melyből a következő részt közöljük:

«Nem kértünk többet, csak azt, hogy a velünk egyenlő végzettséggel bíró, egyenlő munkakörrel felruházott igazságügyi tisztársainkkal egyenlő fizetést kapjunk. Mert míg a pénzügyi irodavezetők (irodafőnök) a X. fizetési osztályba van kivétel nélkül, addig az igazságügynél helyesebben a törvényszékeknél — tehát ép oly hatóság, mint pénzügyigazgatóság — az irodaigazgatók tulnyomó része a IX. fiz. osztályba van sorozva; ép ugy a pénzügyi irodatisztek kivétel nélkül a XI. fizetési osztályban vannak, míg a törvényszéknél a X-ben. Igaz ugyan, hogy a bíróságoknál vannak ezenkívül irnokok is, kik a XI. fizetési osztályba vannak sorozva, de épen ezekre tekintettel a legszerényebb kéressel is álltunk elő. Kértük ugyanis, hogy a pénzügyigazgatósági 70 irodavezető közül 47, vagyis kétharmada vitessék a IX. fizetési osztályba s a 281 irodatisztnak legalább fele szintén vitessék át a X. fizetési osztályba. Ezzel legalább az idősebb tisztviselőink hosszú fáradozása lelné megfelelő javadalmazását, a fiatalabbakat pedig buzdítaná azon gondolat, hogy megfelelő szolgálati idő után fizetése szintén emelkedne. Hiszen borzasztóan leverőleg hat mindnyájunkra, hogy például az irodavezetők között vannak, kik 1874, 1877, 1878, 1880, 1881. évtől s az irodatisztek között, kik 1879, 1880, 1881. stb. évtől kezdve állandóan egy és ugyanazon fizetési osztályban sanyalódnak. Első kérelmünkre az 1907. évi költségelőirányzatba fel is vétett 15 irodavezető a IX. és néhány irodatiszt a X. fizetési osztályba sorozva, de mire a képviselőház elé került, töröltetett. Ez évre is nyertünk biztatást, de ismét kimaradtunk.

* **Körösi Henrik**, a kultuszministeriumba beosztott m. kir. tanfelügyelő, a közoktatásügy terén kifejtett buzgó működése elismerésül, a királyi tanácsosi címet kapta. *Körösi Henrik* nemcsak kiváló pedagógus, a ki az irodalom terén is előkelő nevet szerzett, de egyik buzgó és tevékeny választmányi tagja is Országos Egyesületünknek. Kevesen tudják, hogy épen Körösi volt az, a ki — ha jól tudjuk — mintegy két évvel ezelőtt nyujtott be indítványt az Országos Egyesület igazgató-választmányához, mely szerint elérkezettnek látja az időt, hogy a választmány a *lakberek emelése* iránt lépéseket tegyen. Ugyancsak ő volt az, a ki ebben a kérdésben fáradhatlanul dolgozott és olyan becses anyagot gyűjtött össze, a mely lehetővé tette, hogy a lakbéremelés kérdése ugyancsak Körösi fogalmazványában a szegedi congressus elé volt terelhető. Mint választmányi

tag élénk részt vesz állandóan az Egyesület mindennemű működésében és valóban példás munkásságot fejt ki tisztviselőtársai érdekében. Most, hogy ez a kitüntetés érte azt a férfit, a ki a közélet terén annyit fáradozott, hogy jóvoltáért: kétszeres okunk van őt és munkás életét ünnepegni, kívánva, hogy pihenést nem ismerő ügybuzgósága még sokáig tartsa őt körünkben.

* **Az áthelyezésekre** vonatkozólag kaptuk a következő felszólalást: «Sem a szegedi congressus memorandumában, sem a szolgálati-pragmatika tervezetében nincsen eléggé kidomborítva az, hogy mikor lehet és mikor nem lehet a tisztviselőt áthelyezni. Csak annyiban van említés téve a memorandumban, hogy a képviselőválasztások után egy évig a tisztviselőt át nem helyezhető. A pragmatika-javaslat erről sem szól. Csakhogy ez mit sem segít rajtunk. Egyes tisztviselők minden 2-3 évben át lesznek helyezve úgy, hogy ha állomáshelyükön a 3-ik esztendő szolgáltak, már remegniük kell, hogy mely pillanatban jön egy új áthelyezési rendelet. Sok tisztviselő van ilyen rettentő helyzetben, a nélkül, hogy erre okot szolgáltatott volna. Azért igen helyes és igazságos volna, ezen állapotokon segíteni úgy, hogy az állam érdeke se szenvedjen csorbát, de a tisztviselő se legyen szerencsétlenné téve. Ez a mód pedig a következő. Mondassék ki, hogy szolgálatát kifogástalanul teljesítő tisztviselő egyik szakkból egy másik szakmába, ha szolgálatának 10-ik évét betöltötte, át nem helyezhető, csakis saját kérelmére. Ha egy tisztviselőt valamely szolgálati ághoz nyomós és számbavételre igényt tartó okok fűzik, akkor állomáshelyéről csak rendkívül fontos, el nem háriható okokból helyezhető át. A ki 10 évet szolgál, ha szolgálati érdekből áthelyeztetik, javadalmazásban nyernie kell. Kérem a pragmatika-bizottság t. tagjait, miként ezen javaslatomat figyelembe venni szíveskedjenek.»

* **A m. kir. posta- és táviráda** műszaki adminisztrációjának önállósításáról írt és lapunk legutóbbi számában közzétett közleményünk kiegészítésül még a következőket írhatjuk. A felállítandó műszaki főfelügyelőség közvetlenül alárendelve lesz a posta- és táviráda-vezérigazgatóságnak. Külső szervei lesznek: a kerületi műszaki felügyelőségek és utolsó tagozatban az építésvezető osztályok. Ebben a keretben a műszaki szolgálat feladata csakis a műszaki berendezések létesítésére, a táviráda- és távbeszélő vonalak építésére és fentartására fog szorítkozni. Ez a szolgálat fogja viselni egyszersmind a felelősséget azért, hogy ezen berendezések mindenkor kifogástalan, üzemképes állapotban álljanak az üzemi szolgálat rendelkezésére. Ez jelöli meg a határt is, a meddig a kerületi posta- és távirádaigazgatóságok és a főfelügyelőség hatásköre terjed és a melynél egymástól elválnak.

* **Az osztrák cs. k. adóhivatali tisztviselők** kérelmet nyújtottak be a pénzügyministerhez, a melyben azt kérik, hogy az adóhivataloknál a napi munkaidő 8 órától 7 órára szállíttassék le; továbbá: hogy a pénztári órák, vagyis a felekkel való érintkezés csakis a délelőtti órákra szoríttassék és végre, hogy vásár- és ünnepnapokon teljes munkaszünet legyen. Ugyancsak folyamodványt adtak be aziránt is, hogy az adóosztályok által leteendő vizsga feltételeit a minister másítsa meg. Ötven évvel ezelőtt szabályozták ezt, vagyis 1858-ban. Azóta elavult. A vizsgánál ugyanis jelen van 2 fogalmazási és 1 számvevőségi tisztviselő. Azt kérik most már, hogy mint vizsgabiztos egy adóhivatali tisztviselő is hívassék be.

* **Az automatikus** előléptetési rendszernek a bürokratikusan Ausztriában is szaporodnak a hívei. Egy cseh képviselő indítványt adott be az osztrák képviselőházhoz, a melyben ezeket mondja: «a kormány felhívatik, hogy terjeszsen be javaslatot arra nézve, hogy a posta-szolgálatban az automatikus előléptetés rendszeresíttessék, valamint a postatisztviselők jogait és kötelességeit részleteiben is osztályozó szolgálati pragmatikát.»

* **Wekerle Sándor dr.** miniszterelnök, e napokban ünnepelte bizalmas családi és baráti körben, nevenapjának előestéjét. A pénzügyministerium tisztikara a szokásos módon és alakban üdvözölte a miniszterét, a kinek kezébe van letéve sok-sok tisztviselőtársunk sorsa és anyagi boldogulása. Szinte önkénytelenül tolu tollunk hegyére a kérdés: vajjon eszébe jutott-e a kegyelmes urnak akkor,

a midőn az ezeryi üdvözlő iratot felolvastatta magának, hogy e hazában hány szegény tisztviselő-család lesi, várja az ő gondviselés-szerű elhatározását, a melylyel a nélkülözésnek, a nyomornak véget fog vetni: . . . Tán igen. Tán jóakarattal, a legnemesebb szándékkal tette fel magában, épen ezen a szép napon, hogy a magyar állami tisztviselőkar sorsán javítani fog, mielőbb, gyökeresen, közmegelegedést keltően. A tisztviselőkar tisztelettel és bámullattal kíséri a nagy államférfiu rendkívüli tehetségét. Tőle, a miniszterelnök irtól függ, hogy *megváltójaként* ünnepelje az a nagy testület, a melynek eddig bőven kijutott a munkából is, a nélkülözésből is, de a mely eddig hiába és kézzelfogható eredmény nélkül hangoztatta panaszait és tette szavá azokat a sérelmeket, a melyek nem egy szolgálati ág, nem egy szakmakör tisztviselőiben az ambíciót megölik, a munkakedvet megsemmisítik. Kérjük a gondviselést, hogy ilyen Wekerle Sándor dr. legyen az a mesias, a ki a magyar alkotmányos állam tisztviselőit a nélkülözés és az anyagi gondok sivatagjából kivezeti . . .

* **Gulya László dr.** a szabadkai m. kir. törvényszék elnöke, kinevezetett a m. kir. közigazgatási bíróság ítélőbirájává, miáltal egyik legfelsőbb bíróságunk egy érdemes tagot nyert, a ki úgy tudásánál, mint jogi érzékénél fogva kiváló jogász hírében áll. Midőn néhány évvel ezelőtt járásbírói állásából, Polgár Józsefnek curiai bírónak történt kinevezetése alkalmával, Szabadkára került, a törvényszék élére, már akkor tudták bírótársai, hogy Gulya László csakhamar magasabb állásba fog jutni, mert nagy kvalitása erre őt egyenesen kijelöli. Gulya László mindenkor élénk érdeklődéssel kísérte a tisztviselői mozgalmakat és lapunknak is állandó olvasója. Másutt kötelességyszámba megy, nálunk — sajnos! — tisztviselői-erény, ha valaki közülünk érdeklődik a tisztviselői kérdések iránt. Dr. Gulya László 1866-ban született. Jogi tanulmányait a kolozsvári tudomány egyetemen végezte és 1889. május 31-én lépett állami szolgálatba, mint joggyakornok a marosvásárhelyi járásbírósnál. 1890. szeptemberben a brassói törvényszékhez aljegyzőnek és rá két esztendőre 1892. szeptemberben már Nyárádszeredára a járásbírósnak albírónak nevezték ki. 1896. július havában, tehát már 30 éves korában Kézdivásárhelyre törvényszéki bírónak és 1902. februárban a szászrégeni járásbírósnak vezetőjének nevezte ki a király. Egy esztendeig vezette a szászrégeni járásbírósnak, mert már 1903. márciusában a csikszeredai törvényszék elnöke lett. 1905. októberben helyezettett át a szabadkai törvényszékhez és ma már a király kegye közigazgatási bírói méltóságra emelte.

* **A bírák előléptetése.** A bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló 1908. évi VI. tcikk alapján megtörténtek az előléptetések. 572 bíró és ügyész lépett elő a VII-ik fizetési osztályba, 692 albíró és alügyész pedig törvényszéki bírónak, járásbíróvá illetve ügyészsze nevezetett ki. Az említett törvénynyel szaporodott az ítélőtáblai bírák száma négygyel. Magasabb osztályba léptek elő összesen ezerkétszázhatvanan, a mi az egész létszámnak hetven százaléka. Az aljegyzői állás megszűnt; az összes aljegyzők jegyzökké lettek, számszerint hatszázegynéhányan s ezen felül a bírói vizsgák jegyzők négyszáz korona pótlékot kaptak, valamint az összes eddig kinevezett jegyzők is. A ki harmadfél év óta albíró, vagy alügyész, most törvényszéki bírónak és ügyészsze lesz s ekként számosan jutnak már huszonkilenc, harminc vagy harmincegy éves korukban törvényszéki bírói, járásbírói vagy ügyészi rangba, mig eddig ezekben az állásokba az albírák és alügyészek átlag harminchét-harmincnyolc éves korban, csak kilenc-tíz esztendei szolgálat után jutottak. A hetedik fizetési osztályba a két évnél nagyobb szolgálati idejű törvényszéki bírák és járásbírák és ügyészek jutnak, negyven esztendő átlagos korban, mig eddig tizenegytizenhárom évi, a nyolcadik fizetési osztályban eltöltött bírói vagy ügyészi szolgálat után negyvennyolc-ötvenkét éves korban jutottak ennyire előre.

* **Tisztviselői családházak.** Egy napilapban olvassuk,

hogy egy német konzorcium ajánlatot tett a kormányuak, hogy hajlandó az állami tisztviselők számára háromezer lakást építeni olyformán, hogy az bizonyos idő leteltével az illető tisztviselő tulajdonába megy át. A német konzorcium első és legfőbb feltétele az, hogy az állam az illető tisztviselő lakáspénzét a konzorcium javára kösse le. Az illető lap értesülése szerint a kormány nem idegenkedik a tervtől s elvileg már hozzá is járult. Hogy mi igaz ebből a hírből, mi nem: nem tudjuk. Annyit mondhatunk, hogy az Országos Egyesület abbéli kérelme, mely szerint a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó javaslatot módosítsa olyformán, hogy a családi házak építésére felvett kölcsönök évi törlesztési részletei címén a tisztviselők lakbérére letiltható legyen, még mai napig sem teljesült. Nem látunk tehát semmiféle jóindulatot arra nézve, hogy a kormány ennek a nehéz és fontos kérdésnek a gyors megoldását a maga részéről is lehetővé tegye. A hirt, már ezen okoknál fogva is, tartózkodással fogadjuk.

* **A tisztviselők kérdése** még mindig napirenden van. A legutóbbi napokban is több helyről kaptunk panaszokat, a melyek arról tanuskodnak, hogy habár a biztosítékok utáni kamatot még a f. év január havában becsüztették, maga a biztosítéki összeg maig sincs utalványozva. Az egyik panaszt több m. kir. *erdőtisztviselő* írta. A másikat egy m. kir. *fővármihivatal* tisztikara intézte hozzánk; mindkét levél pedig azt a kérdést veti fel, hogy mikorra várhatják most már a biztosítékok kiadását? Az ember azt hinné, hogy ha már a bennlevő biztosíték után többé kamatot nem adnak, akkor legalább adják ki a *tőkét*, hogy az kamatozatlanul ne heverjen, mert a szegény tisztviselő igazán nincs abban a helyzetben, hogy még kamatvesztést is szenvedjen. Mi egyébiránt úgy tudjuk, hogy a késedelem onnan származik, hogy az illető számvevőségeknél feltorlódt a munka és képtelenek az egyes biztosítékokat tárgyaló ügyeket egyszerre és gyorsan elintézni.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** *Fekete Benő* kir. tanácsos, adófelügyelő-helyettes, f. hó 24-én éri el állami szolgálatának 35-ik évfordulóját. Szolnokról került a fővárosba. Míg Szolnokon volt, megteremtette az Országos Egyesület ottani vidéki körét, a mely azonban Szolnokról való távozása óta nem működik. A tisztviselői mozgalmakban mindenkor tevékeny részt vett; így lett megválasztva az Országos Egyesület igazgató-választmányi tagjává. E minőségében buzgón vett részt a tanácskozásokban. Életrajzát és arcképét már hoztuk lapunkban. Kívánjuk, még soká élvezze tisztársai nagybecsülését. — A másik jubilans Szolnokon van. *Pullér István*, ottani pénzügyigazgató az, a ki f. hó 21-én ünnepelheti szolgálatbelépésének 40-ik esztendejét. 1843-ban született és Fekete Benőnek saját kérelmére Budapestre történt áthelyeztetése alkalmával került Szolnokra. Ottani kartársaink bizonyára megünneplik főnökük jubileumát, nagy dolog lévén az, négy évtizeden át az író asztal mellett dolgozni, szakadatlanul és fáradhatlanul.

* **A számvevőségek köréből.** Ungvárról tudósítják lapunkat, hogy *Sólyom Jenő* pénzügyi főtanácsos a napokban odaérkezett s az ország északkeleti vármegyéiben levő pénzügyi számvevőségek ügykezelését fogja a helyszínen megvizsgálni. Elsősorban: Ungvárt, Beregszászon és Máramaroszigeten fog tartózkodni. — Lélekemelő jubileumi ünnepség folyt le e napokban a miskolci pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében. *Asztalos Lajos* pénzügyi számvevő ünnepelte hivatali működésének 25 éves jubileumát. Az ünnepeltet ez alkalomból hivatalársai felkeresték és ezek nevében főnöke, *Sulyok Elek* pénzügyi számvevő méltatta hatásos szavak kíséretében az ünnepelt munkásságát és lankadatlan szorgalmát. Ez után a pénzügyigazgatóság fogalmazói kara nevében *Hosszu Gyula* kir. tan., pénzügyigazgató lelkes szavak kíséretében ecsetelte az ünnepelt fáradhatatlan ügybuzgóságát. Az ünnepelés után a tisztviselői kar a Korona vendéglőben gyűlt össze, a hol lelkes hangulatban ünnepelték a jubiléumát.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** Említettük, hogy *Nobl Illés* hódásági adótárnok, Mezőturra lett áthelyezve. Ez

alkalomból hódásági kartársai és tisztelői, f. hó 8-án fényes bucsulakomát rendeztek tiszteletére. — *Dancs Gyula* székelyhídi m. kir. II. oszt. adóellenőr, kineveztetett I. osztályúvá Nagyszőlőse.

* **Nyugdíjazások.** A győri m. kir. pénzügyigazgatóság egyik derék tisztviselője, *Kucharszky Antal* irodavezető, megrongált egészségére való tekintettel, 37 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Fölmentése alkalmából a hatóság elismerését és köszönetét *Netkovszky Adolf* kir. tanácsos, pénzügyigazgató rendkívül megleghangu dekretumban fejezte ki.

* **Halálozások.** vályi *Nagy Pál* nyug. pénzügyigazgató, 54 éves korában meghalt Rozsnyón, hol az utóbbi években takarékpénztári igazgató volt. Mint pénzügyigazgató, sokat irt annak idején lapunkba. — *Eszenyi Sándor* m. k. albiró, a nagyváradi ítélőtábla tanácsjegyzője, 36 éves korában meghalt Nagyváradon. — *Atkári Markovics Győző*, királyi tanácsos, pozsonyi pénzügyigazgató, hasznos és áldásos élete 56-ik, szolgálatának 35-ik évében, Pozsonyban meghalt. A nemes lelkű hivatalvezető és kartárs temetése Pozsonyban volt, a honnan Egerbe szállították. A pozsonyi pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség külön gyászjelentést adott ki és a koporsóra koszorút helyezett. Az elhunyt, míg Budapesten volt, választmányi tagja volt Országos Egyesületünknek és mint ilyen nem egyszer bátran szállott sikra tisztviselőtársai érdekeiért. Egy nemes szívű tisztviselővel kevesebb van az ő távozásával sorainkban.

* **Helycsere ajánlat.** Kartársaim közül ki volna hajlandó velem állomáshelyet cserélni? Közel jövőben remélhető, hogy a turdosini m. kir. adóhivatal Trstená-ra lesz áthelyezve, a hol m. kir. algyimnasium van. Abszenger Ferenc m. kir. adótárnok. Turdosin (Árva megye.).

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Az osztr.-magy. monarchia I. ált. tisztviselő-egyletének XLIII. rendes közgyűlése

1908. évi április hó 25-én (szombaton) d. u. 4 órakor fog a katonai tudományos és kaszinó-egylet nagyteremben, Wien, I., Strauch-gasse 4. sz. a. megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgató-tanácsnak az 1907. évi üzletkezelésről szóló jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és javaslata s az ezekre vonatkozó határozathozatal.
3. A kezelési felesleg felhasználása iránt való határozathozatal.
4. Ő Felsege uralkodói jubileumára vonatkozó javaslat feletti határozat.
5. Az igazgató-tanács és a felügyelő-bizottság kiegészítését célzó választás.

Szavazati és választó joga van minden tagnak, ki az utolsó üzletév végével már az egylet kötelekébe tartozott. (12. §.)

A közgyűlésen való részvételre belépési jegyek szolgálnak. Azok az egyleti tagok, kik a közgyűlésen részt akarnak venni, vagy azon meghatalmazottal képviseltetni akarják magukat, ezt vagy a központi vezetőségnek akár közvetlenül, vagy a helyi csoport útján, melyhez tartoznak, bejelentik.

Az egyleti tagoknak jogukban áll szavazati jogukat meghatalmazottra, akinek azonban szintén tagnak kell lenni, átruházni. Egy személy azonban tíz szavazatnál többet nem képviselhet.

A meghatalmazás kiállítására és a meghatalmazás elfogadására vonatkozó eljárásra, valamint a szavazati jog gyakorlására vonatkozólag a belépési jegyek hátlapján lévő határozmányok mértékadóak.

Az üzleti jelentés, valamint az 1907. évi mérleg a központi vezetőség részéről (Wien, I., Wipplingerstrasse 25.) a közgyűlést megelőző nyolc nappal a tagoknak kívánságára kiadatik.

Wien, 1908. évi március 10-én.

Az osztrák-magyar monarchia első általános
tisztviselő-egyletének igazg.-tanácsa nevében

Obentraut s. k.

elnök.

(Utánnomás nem díjaztatik)

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenedik évi zárszámla 1907 január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK BEVÉTELEK

Table with columns for K. (Korona), f. (Földhitelintézet), and detailed financial entries for fire, transport, and burglary insurance.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenötödik évi zárszámla 1907 január 1-től decz. 31-ig.

KIADÁSOK BEVÉTELEK

Table with columns for K. (Korona), f. (Földhitelintézet), and detailed financial entries for life insurance.

VAGYON Mérleg-számla 1907. évi decz. 31-én. TEHER

Table with columns for K. (Korona), f. (Földhitelintézet), and detailed financial entries for assets and liabilities.

Budapest, 1907 decz. hó 31-én. Steiner Jenő, Gergely Tódor, Ormody Vilmos, Balaban Adolf.

VAGYON Mérleg-számla 1907. évi december 31-én. TEHER

Table with columns for K. (Korona), f. (Földhitelintézet), and detailed financial entries for assets and liabilities.